

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:1979/12

Karar Sayısı:1979/25

Karar Günü:5/6/1979

Resmi Gazete tarih/sayı:19.7.1979/16701

İPTAL DAVASINI AÇAN : Millî Selâmet Partisi Millet Meclisi Grubu.

İPTAL DAVASININ KONUSU : 27/2/1979 günlü, 2186 sayılı "Vakıflar Genel Müdürlüğü 1979 Yılı Bütçe Kanunu" nun 6. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptali istenmiştir.

II. İPTALİ İSTENEN YASA HÜKMÜ:

27/2/1979 günlü, 2186 sayılı "Vakıflar Genel Müdürlüğü 1979 yılı Bütçe Kanunu" nun 6. maddesi şöyledir.

"Madde 6. - Mazbut vakıflarda ilgililerin intifa hakları, Vakıflar Nizamnamesine ek 23/12/1937 ve 13/10/1939 tarihli nizamnamelere göre ödenir."

III. İLK İNCELEME :

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 15. maddesi uyarınca, Şevket Müftügil, Ahmet H. Boyacıoğlu, Lûtfî ömerbaş, Ahmet Erdoğan, Osman Tokcan, Rüştü Aral, Ahmet Salih Cebi, Muammer Yazar, Âdil Esmer, Nihat O. Akçakayaloğlu, Hüseyin Karamüstantikoğlu, Necdet Darıcıoğlu, Bülent Olçay, Yılmaz Aliefendioğlu ve Yekta Güngör Özden'in katılmalarıyla 12/4/1979 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında; dosyanın eksikliği bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

IV. ESASIN İNCELENMESİ :

Davanın esasına ilişkin rapor, dava dilekçesi, dava konusu yasa kuralı, dayanılan Anayasa ilkeleri, bunlara ilişkin gerekçeler ve konu ile ilgili öteki metinler okunduktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

Anayasa'nın 126. maddesinin son fıkrasının son tümcesi, Bütçe Yasasına bütçe ile ilgili olanlar dışında hüküm konulmasını yasaklamaktadır. Bütçe Yasasına konulabilecek hükümleri sınırlayan bu kuralın Anayasa'da yer alış nedeni, Bütçe Yasası ile öteki yasaların hazırlanış biçimleri ve nitelikleri yönünden farklarını belirleyen Anayasa'nın 64., 92., 93. ve 94. maddelerinin incelenmesinden açıkça ortaya çıkmaktadır.

Gerçekten, Anayasa'nın 64. maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri belirtilirken, "kanun koyma" yetkisi yanında, ayrıca "Devletin bütçe kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmek" yetkisinden de söz edilmesi, Anayasa Koyucunun iki çeşit yasayı birbirinden ayrı olarak ele aldığını ortaya koyduğu gibi, yasaların görüşülmesi ve kabulü konusunu düzenleyen 92. madde yanında, Bütçe yasasının görüşülmesi ve kabulünü ayrı bir yonteme bağlayan 94. maddenin getirilmiş olması ve 93. maddede, Cumhurbaşkanı'nın yasaları bir kez daha görüşülmeleri için Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderme yetkisinin kapsamına bütçe yasalarının alınmamış bulunması da iki çeşit yasa arasındaki ayrımı kesinlikle belirlemektedir.

Esas Sayısı:1979/12
Karar Sayısı:1979/25

Bu anayasal durum karşısında, itiraz konusu hükmün Bütçe Yasasında yer alabilmesi "bütçe ile ilgili olması" koşuluna bağlıdır. Oysaki Anayasa Mahkemesinin birçok kararında belirtildiği gibi, bir hükmün Anayasa'nın 126. maddesindeki anlamda "bütçe ile ilgili" sayılabilmesi yalnızca bütçenin uygulanması ile ilgili, uygulamayı kolaylaştırıcı, tamamlayıcı ya da açıklayıcı nitelikte bulunmasına bağlı olup, itiraz konusu hükmün bu niteliği taşımadığı ve ancak Bütçe Yasası dışında bir yasal düzenlenmeye konu olabileceği açıkça ortadadır.

Nitekim daha Önceki bir itiraz nedeniyle, 1805 sayılı, "1974 yılı Vakıflar Genel Müdürlüğü Bütçe Kanunu"nun 8. maddesinde yer alan aynı nitelikteki bir hüküm Anayasa Mahkemesinin 2/11/1978 günlü, Esas : 1978/38, Karar : 1978/49 sayılı kararı ile ve yukarıda özetlenen gerekçeye dayanılarak iptal edilmiştir. (12 Şubat 1979 günlü, 16548 sayılı Resmî Gazete)

Böyle olunca, 27/2/1979 günlü, 2186 sayılı "Vakıflar Genel Müdürlüğü 1979 yılı Bütçe Kanunu" nun 6. maddesinin aynı gerekçe ile Anayasa'nın 64., 92., 93., 94. ve 126. maddelerine aykırılığı nedeniyle iptaline karar verilmelidir.

V. SONUÇ :

27/2/1979 günlü, 2186 sayılı "Vakıflar Genel Müdürlüğü 1979 yılı Bütçe Kanunu" nun 6. maddesi hükmünün Anayasa'nın 64., 92., 93., 94. ve 126. maddelerine aykırı olduğuna ve iptaline,

5/6/1979 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Şevket Müftügil	Üye Lütfi Ömerbaş	Üye Ahmet Erdoğan
Üye Osman Tokcan	Üye Rüştü Aral	Üye Ahmet Salih Çebi
Üye Muammer Yazar	Üye Nihat O. Akçakayalıoğlu	Üye Nahit Saçlıoğlu
Üye Hüseyin Karamüstantikoğlu	Üye Kenan Terzioğlu	Üye Necdet Darıcıoğlu

Esas Sayısı:1979/12
Karar Sayısı:1979/25

Üye
İhsan N. Tanyıldız

Üye
Bülent Olçay

Üye
Yekta Güngör Özden